

ZPRÁVY SLUKO

vydávají

STUDIJNÍ A LIDOVÝCHOVNÉ ÚSTAVY KRAJE OLOMOUCKÉHO
Krajské museum • Krajské výzkumné středisko • Krajská galerie •
Krajská hvězdárna • Přípravný výbor Krajské zoologické a Krajské
botanické zahrady • spolu s Krajskou výzkumnou komisí v Olomouci
Objednávky řiďte na SLUKO, Olomouc I, nám. Republiky 6, tel. 2731

Leden 1952

Čís. 8

Spolupráce KNV a Krajského musea v průzkumu v r. 1951

V prvním čísle těchto zpráv shrnul předseda KVK a plánovací referent KNV soudr. prof. Janiš úkoly KNV v úseku průzkumu a výzkumu. Nyní na prahu nového roku chceme zrekapitulovat, jak tyto úkoly byly splněny. Nebudeme se zde zmiňovat o činnosti KNV na poli plánování, koordinace a sledování průzkumové činnosti, ačkoliv jde právě o složku nejvýznamnější. Vzhledem k poslání a náplni těchto Zpráv omezíme se tentokrát jen na zprávu o přímém provádění průzkumu. Plánovací referent KNV má totiž dle vládního nařízení 303 obstarávat v kraji průzkum, který nenáleží do oboru působnosti jiného referátu a nemá povahu statistického šetření. Takovýchto průzkumných problémů jest celá řada a naléhavost jejich řešení byla zdůrazněna v projevu ministra Dolanského na únorovém zasedání ÚV KSČ.

Jest samozřejmé, že KNV, který nedisponuje příslušnými odborníky, nemůže provádět průzkum sám. Proto při zřizování Krajského musea v Olomouci uplatnil KNV požadavek zřízení zvláštního průzkumového pracoviště, které by provádělo průzkumy zejména v těch oborech, které v Olomouckém kraji nejsou zastoupeny pracovištěm jiným. Dík pochopení rady KNV, ředitelství musea a všech zúčastněných činitelů, Krajské museum tuto funkci v roce 1951 skutečně plnilo. Již při jeho organisování byl brán zřetel na potřeby průzkumu a proto od počátku činnost Krajského musea se členila na dvě hlavní sekce: vlastní musejní a průzkumovou. Tento fakt se projevil i organizačně tím, že průzkumová činnost byla jako celek podřízena vedoucímu průzkumu KM, který jest zástupcem ředitele.

Vzhledem k usnesením vlády a strany o zvýšených úkolech 5LP, byl kladen největší důraz na průzkumy geologické, zejména na odkrývání nových zdrojů nerostných surovin. Zde se Krajské museum účastnilo jak sestavováním pracovního plánu průzkumu na rok 1951, tak jeho sledováním a praktickým prováděním. Mimoto zdokumentovalo KM dosavadní výsledky v tomto oboru.

Územní plánování a rozmísťování výrobních sil vyžaduje průzkumy základových půd, dále průzkumy klimatologické a hydrologické. I v těchto oborech pracovalo Krajské museum určité oblasti kraje podle potřeb KNV a Stavoprojektu. Poněvadž v průzkumu základových půd očekávají KMO veliké úkoly, hodlá KNV zříditi v Krajském museu zvláštní pracoviště, specialisované na tyto úkoly.

Historicko-stavební průzkum stavebního jádra města Olomouce převzalo od Ústavu dějin umění Palackého university Krajské museum. Pracovní skupina

pro urbanismus a architekturu jej provádějící zpracovala na přání jednotlivých KNV i stavební jádra jiných historicky cenných míst. V budoucnu očekává toto oddělení spolu s odd. geologickým a geografickým řada úkolů při výstavbě a přestavbě socialistických měst a sídlišť.

Z uvedeného přehledu jest patrné, že úkoly KMO v oboru průzkumu přesahují běžný rámec činnosti musejní, proto se rada KNV usnesla jednati s MŠVU o přeměnu dosavadního Krajského musea v Olomouci na Studijní a lidovému ústav kraje Olomouckého, v němž průzkumná pracoviště vytvoří ve formě Krajského výzkumného střediska jednu složku, a to nejvýznamnější, vedle musejí, galerií a jiných lidovému zařízeních v něm sloučených. V tomto ústavu resp. jeho výzkumném středisku získá Olomoucký kraj pracoviště, které pro svou výstavbu a přestavbu potřebuje a na něž bude moci plánovací referát KNV přenést veškeré úkoly z oblasti průzkumu.

Krajská výzkumná komise

• V minulých Zprávách jsme se zmínili o tom, že Vlastenecký spolek musejní v Olomouci se rozešel a odkázal celé své jmění našemu museu. Je to pro nás přínos nesmírné hodnoty a tak je samozřejmé, že jsme vedle vřelých děků dárcům splnili i jejich žádost, aby totiž mohli na stránkách našich Zpráv zhodnotit svou dosavadní činnost a uveřejnit i svůj odkaz. Nejširší veřejnost, která zná přebohaté sbírky VSMO přijme toto rozhodnutí likvidační valné hromady jistě s plným pochopením a my musejní pracovníci se zavazujeme, že si budeme odkazu našich předchůdců vážit a že uděláme vše, aby novou instalací těchto sbírek se jim dostalo trvalého studijního a osvětového působení.

Členstvu Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci

Vlastenecký spolek musejní v Olomouci, založený 23. září 1883, rozhodl na mimořádné valné schůzi 20. listopadu 1951 o svém rozejití, a protože již nebylo odkazovníků předvídaných pro tuto možnost spolkovými stanovami, bylo usneseno, aby veškeré musejní sbírky, zařízení a peněžní majetek byly odevzdány Krajskému museu v Olomouci. Toto rozhodnutí bylo učiněno s rozvahou a zdůvodněno tím, že VSMO se svými, pro dnešek nepatrnými finančními možnostmi, není s to plnit své úkoly a závazky tou měrou, jak to činíval dříve pro kulturní prospěch národa. Téměř sedm desítek let byla nezištně ve službě vlasti a lidu konána časově velmi náročná budovatelská práce, již se podařilo vytvořit jedno z největších a nejvýznamnějších provinciálních museí našeho státu. Toto tvořivé úsilí, vynakládané na ušlechtilou českou kulturní instituci, bylo konáno nad práci vlastního povolání jako příkladná oběť ve prospěch národního celku a podařilo se mu shromáždit, utřídit a vystavit kolem 75.000 inventárních jednotek, namnoze unikátního rázu. Toto nezměrné bohatství přejde nyní na Krajské museum v Olomouci, aby mu byla přeinstalací navracena část životnosti. Práce v Krajském museu bude intenzivně plněna silami, jimž se odborné musejnictví stalo povoláním životním a kde bude mnohem více finančních prostředků, než jakými jsme vládli dosavad.

O odevzdání sbírek Vlasteneckého spolku musejního Krajskému museu v Olomouci bylo oboustranně ujednáno, že:

1. Materiál sbírek VSMO nebude darován, ani vyměňován, ani prodáván jiným museím nebo za jinými účely, nýbrž zůstane zachován v Krajském museu v Olomouci.

2. Veškerý sbírkový inventář bude postupně od kustodů VSMO protokolárně

převzat odbornými kustody Krajského musea. Teprve po tomto převzetí bude likvidace VSMO definitivně ukončena.

3. Kustodové jednotlivých sbírkových oddělení VSMO budou proto ve svých dosavadních funkcích převzati k dalšímu vedení sbírek Krajským museem až do doby, kdy budou nahrazeni vlastními odborníky Krajského musea.

4. Sbírky VSMO v Purkrabské ul. č. 2 a 4 budou nadále trvale přístupny veřejnosti, i když budou depositářem KMO.

5. Knihovna VSMO zůstane při Krajském museu jako jeho samostatná součást a nebude postoupena jinému ústavu.

6. S jménem a nabytými právy přecházejí na KMO také povinnosti, jimiž byl vázán VSMO. Je to předně péče o hroby zakladatelů VSMO Jana Havelky, Jindřicha Wankla a P. Ignáta Wurma (společný hrob), dále o hrob profesora Tálského a jeho obou sester (celkem 3 hroby), o hrob kustoda Filipa Kováře a o hrobku rady Fr. Brdka na hřbitově novosadském.

7. Deposita ve VSMO budou na požádání vydána jejich majitelům.

8. Knihovna kanovníka Melchiora Mlčocha, přidružená ke knihovně VSMO, je majetkem obce Kladek.

9. Archiv býv. nakladatelství Romualda Prombergra zůstane v KMO, avšak dárci p. Rom. Prombergrovi zůstává vyhrazeno právo vzít si z něho potřebný materiál k tisku a právo předchozího souhlasu, kdyby mělo být z archivu něco uveřejňováno.

Dílo vykonané za 68 let je samo sebou výmluvné jako památník kolektivní práce tří generací. Nejhodnotnější jsou bohaté sbírky archeologické, přírodopisné, národopisné (zejména hanácké kroje a výšivky), zemědělské, včelařské, církevní, numismatické, oddělení zbraní, keramiky, památník obou odbojů, téměř úplná knihovna hanácké literatury a příruční a obecná knihovna o 20.000 svazcích. Jejich růst byl doposledka zaznamenáván ve výroč. spolkových zprávách ČVSMO. Tento kdysi reprezentativní časopis Olomouckého kraje, hodně žádaný i cizinou, přestal vycházet ve svém 59. ročníku (1949); přinesl velké obohacení vědeckému i kulturnímu životu moravskému a čeká nyní na pokračování v krajském vlastivědném časopise.

Osvětové poslání VSMO bylo rozsáhlé a vztahovalo se nejen na statisíce návštěvníků prošetřších musejními síněmi, nýbrž také na velmi početnou a úspěšnou činnost přednáškovou, na promítání kulturních filmů, na nedělní populárně vědecké výklady ve sbírkách, na pořádání výstav a výstavek, jimiž VSMO nejen poučoval doma, nýbrž razil cestu české vědecké snaživosti i do ciziny (Víděň, Leningrad, Paříž a j.). Snahy o vybudování moderní budovy pro museum nedošly přes všechno usilování svého splnění, neboť mu zabránila hlavně druhá světová válka se všemi svými důsledky. Přesuny ve finančním hospodaření si vyžadují nového způsobu rozřešení otázky našeho spolku a tím vlastně ve své podstatě též všeho olomouckého musejnictví, jehož palčivá otázka se vlekla dějinami Olomouce od konce první světové války. Stačí uvést dřívější roční obrát pohybující se kolem 200.000 Kčs a srovnat jej s letošním obrátem necelých 20.000 Kčs.

Vlastenecký spolek musejní byl slavným památníkem a trvalým svědectvím české pracovitosti, osvětové svépomoci a někdejšího kulturního zanícení. S uspokojením pak vítáme nastávající změnu, že místo práce dobrovolníků nastupuje v souladu s dnešní dobou na jejich místo práce soustavná, již nebude chybět ani ideové, ani hmotné vybavení.

Přejíce svému nástupci a dědici, Krajskému museu v Olomouci všeho zdaru, loučíme se zároveň se všemi svými věrnými členy a příznivci, jimž z upřímných

srdci výbor děkuje za spolupráci, podporu a přichylnost, neboť jimi byly umožněny úspěchy a stálý růst našeho musejního ústavu.

V Olomouci 20. listopadu 1951.

Za Vlastenecký spolek musejní:

Rostislav Bartocha,
jednatel.

Ing. Josef Kšir,
předseda.

Rudolf Podivínský,
pokladník.

Jaroslav Mastný,
místopředseda.

Bilance prvního roku činnosti KMO

Z rozhodnutí rady KNV v Olomouci ze dne 29. prosince 1950 zahájilo naše KMO dnem 1. ledna 1951 svou činnost. I přicházíme nyní, abychom naši veřejnosti podali zprávu o této činnosti za první rok.

Hned na počátek této bilance, a to bez jakéhokoli pochlebování, nutno postavit skutečnost, že náš ústav nacházel jak v radě KNV jako celku, tak na jednotlivých referátech plné porozumění a podporu své práce. To nám naši situaci, tehdy svízelnou, pomáhalo vyjasňovat a práci usnadňovat.

Nejdříve tedy bylo třeba překonávat obtíže organizační, personální a hmotného zásobování, jako vždy, když se něco buduje. Dnes už jsme tak daleko, že vidíme jasně nejen půdorys naší práce v prostoru a čase, ale i její perspektivu a dokonce už i některé výsledky. Z předcházejících Zpráv naši čtenáři vědí, co všechno bylo nakonec pojata do naší působnosti, takže název Krajské museum už sám pro tuto působnost nestačí a proto se rada KNV usnesla změnit název na **Stu-
di-j-ní a l-id-o-v ý-ch-o-v-n ý ú-s-t-a-v k-r-a-j-e O-l-o-m-o-u-c-k-é-h-o (SLUKO)**. To je tedy první důsledek vyplývající z organizačního zajišťování naší práce.

Ta práce sama je rozdělena u nás na dva odbory: odbor věd přírodních a odbor věd o společnosti. Každý z nich podá bilanci zvlášť. Ale už zde je možno říci, že postupem roku, jak se jednotlivé referáty u nás ustavovaly, tak hned plnily svoji funkci vědeckou a průzkumovou i lidovýchovnou, a to především intenzivní účastí na výstavách. To jsme si u nás stanovili jako jeden z požadavků, aby naše výstavy byly považovány za dílo kolektivní. A to je druhý radostný výsledek naší práce za tento rok, že se nám podařilo vybudovat pracovní kolektiv, kterému je jasná jeho práce a který se ideologicky opírá o marxismus-leninismus.

Spolupráce KMO s jinými musei se projevila nejvýznamněji na našich sjezdech, a to na poradě Krajských museí a II. a IV. ref. KNV z českých, moravských a slovenských krajů, dále na sjezdu okresních a místních museí kraje Olomouckého a na pracovní poradě národopisných pracovníků našeho kraje dne 20. prosince 1951, kde byly stanoveny směrnice a zásady spolupráce národopisných pracovníků celého kraje na půdě KMO.

Nepodařilo se nám uskutečnit všechno, co jsme zamýšleli, zejména otázka krajského vlastivědného časopisu není dosud vyřešena, ale máme naději, že v tomto roce se nám podaří překonat všechny těžkosti s vydáváním časopisu spojené a časopis budeme moci vydávat. Doufáme také, že stavební adaptace v naší hlavní budově, které nebyly dokončeny v minulém roce, budou provedeny v roce

1952 tak, abychom mohli hlásit ode dneška za rok, že náš ústav dostal všechny prostory, které k rozvinutí své činnosti potřebuje.

Nakonec my, pracovníci KMO děkujeme všem, kteří nám jakýmkoli způsobem v naší práci pomáhali a přejeme jim hodně pracovních úspěchů v roce 1952.

Bilance výstav

- Výstavní činnost v KMO byla úspěšná. První výstavu „30 let KSČ“ navštívilo celkem 25.000 lidí, na dalších 4 výstavách bylo 20.500 lidí. Celkem tedy na 5 výstavách 45.500 návštěvníků.

Odbor věd přírodních

- **Vědecká činnost.** Referát pro geologické obory pracoval na zjišťování nerostného bohatství v Olomouckém kraji a studoval čtyři význačné lokality rudní, pokračoval v průzkumných pracích, v Jesenickém kraji, pokračoval ve studiích starých horních děl v oblasti kulmských pokryvačských břidlic, tři stará horní díla v této oblasti dokumentačně zamapoval, a spolu s referátem pro geografii vyhotovil obsáhlou studii optimálních poloh průmyslových a sídlištních objektů pro územní plán krajského hlavního města. Mimo toto thema zpracoval referát pro geografii v rámci akce budování našeho Donbasu podrobný klimatografický obraz Ostravského kraje a spolu s referátem botanickým a geologickým pracoval na otázce větrolemů v okolí Nové Ostravy. V současné době je studován podrobný klimatografický obraz kraje Olomouckého. Referát pro botaniku koná předběžná studia k velké akci sběru léčivých bylin a jejich pěstování ve velkém, prováděl ve spolupráci se zemědělským referátem KNV posudky o přeměně kultur a současně studuje možnosti osazování rozsáhlých poloh v kraji morušemi a ovocným stromovím vůbec. Referát pro zoologické obory pokračoval v průzkumu fauny vodního hmyzu v severních okresech Olomouckého kraje a v kraji Ostravském, a to jak se zřetelem k potřebám našeho rybníčního hospodářství, tak se zřetelem k potřebám praktické vlastivědné školní i lidové výchovy. Odbor věd přírodních se vyslovil kladně ke zřízení zoologické zahrady v Olomouci obsáhlým elaborátem a stárá se o realizaci této myšlenky, která je tak populární v Sovětském svazu.

- **Organizační činnost.** Vedoucí přírodovědného odboru KMO zorganizoval ve své funkci vedoucího průzkumné sekce KMO a člena KVK veškeré průzkumy z geologických oborů přírodních věd v Olomouckém kraji a průzkumné akce externích spolupracovníků KMO, jak jsme o nich referovali v těchto Zprávách v minulém roce, kontroloval jejich provádění a po předběžném zhodnocení jejich výsledků dodával je plánovacímu ref. KNV atd. Z jeho iniciativy vznikla také rozsáhlá akce dokumentační o dějinách dolování v Olomouckém a Ostravském kraji, prováděná v největším měřítku pracovníky KMO a posluchači PU.

- **Publikační činnost** pozůstávala jednak z publikací zveřejněných tiskem (celkem 14 vědeckých pojednání a zpráv všech referentů přírodovědného odboru KMO), jednak z elaborátů, vypracovaných pro budovatelské úkoly Stavoprojektu v Olomouci a Ostravě, plánovacích a školských referátů JNV a KNV v Olomouci atd. Těchto elaborátů bylo referenty vypracováno a odevzdáno celkem 8.

- **Práce ve sbírkách.** Byly naplánovány a částečně už i založeny depositáře všech oddělení, zvl. oddělení zoologického. Sbírkové byly rozmnoženy sběry referentů, nákupem a sběry externích spolupracovníků o několik tisíc kusů. Byla zahájena práce na nové úpravě a uspořádání sbírek musea v Úsově, jež je nyní

součástí SLUKO. Při sběrných a průzkumných akcích ztrávili referenti průměrně jednu třetinu pracovní doby v terénu.

- **Výstavy.** Za vedení odborného referenta instaloval kolektiv přírodovědného odboru za přímé účasti všech pracovníků KMO výstavu *Kras a jeskyně* (listopad—prosinec) jako základ krasového oddělení KMO, a výstavku *Základy nauky o vývojové přeměně živočišstva* (listopad—prosinec) jako základ plánovaného oddílu výstavních sbírek, poučujícího o vývojových teoriích, kmenovém vývoji živočišstva a počátcích kmenového vývoje člověka. Byly pořádány pravidelné malé výstavy *Novinková služba KMO*, jak jsme o nich referovali v předchozích číslech těchto Zpráv. Odbor dále připravil přírodovědeckou část výstavy *Práce v musejních dílnách* (září—říjen).

- **Přednášky.** Byly konány instruktáže lidových spolupracovníků v geologických oborech při provádění sběrných akcí a na exkurzích v terénu, instruktáže o možnostech vzájemné spolupráce mezi KMO a lesníky a informativní přednášky k jednotlivým výstavám. Referent pro zoologii proslovil přednášku v Biologické společnosti v Olomouci (prosinec) o některých výsledcích jeho experimentálně-etnologických studií na larvách chrostíků. Referent pro botaniku byl zapojen do tříměsíčního školení učitelů v činné službě, pro něž přednášel a vedl jednodenní mikroskopický kurs; kromě toho byl pověřen péčí o dálkové studium učitelů posluchačů PU v kraji Gottwaldovském, Ostravském a Olomouckém.

- **Ostatní činnost.** Referent pro geografii spolupracuje s prof. V. Petrem na dostavbě a organizaci hvězdárny v Olomouci, referent pro botaniku na reorganizaci dosavadní městské zahrady botanické v Olomouci v Krajskou botanickou zahradu a referent pro zoologii na zřízení Krajské zoologické zahrady. Referent pro geologické obory se účastnil sjezdu Svazu čs. umění a připravil pracovní konferenci plánovacích a školských referátů KNV a krajských muzeí českých, moravských a slovenských krajů a plnil úkoly, vyplývající z jeho funkcí v Krajské výzkumné komisi při II. ref. KNV, okresní plánovací komisi při II. ref. JNV v Olomouci a j. Z pověření plánovacího referátu KNV redigoval Zprávy KMO a KVK. Odbor věd přírodních je ve stálém těsném styku s II., IV. a IX. ref. KNV a s ústavu Palackého university, pokud přicházejí v úvahu v otázce vzájemné spolupráce, jakož i s biologickými kroužky středních škol. Jak patrně z předchozích bodů této souhrnné zprávy i z dřívějších našich Zpráv, přesahuje činnost odboru v některých úsecích rámec kraje. Odbor spolupracuje dále s většinou vědeckých ústavů v ČSR. Referenti spolupracují jako poradci při vědeckých pracích laiků a mladých posluchačů PU.

Odbor věd o společnosti

- **Vědecká činnost.** V oddělení zemědělském byly vypracovány čtyři mapy předhistorického zemědělského osídlení kraje a pořízena rekonstrukce neolitického srpu. Bylo provedeno zjišťování kontribučenských sýpek v kraji, které byly prvními náznaky zemědělského družstevnictví. K dějinám výroby živočišné byl vyčíslen poměr rustikální a dominikální orné půdy k počtu koní. Byly studovány vynikající chovy koní k r. 1835, krajové rozšíření plemen skotu v 19. stol. a výskyt bezrohého skotu. Byl sbírán materiál k dějinám zemědělského školství, družstevnictví, pozemkových reforem, scelování pozemků a zakládání JZD. Na Vyškovsku byl dokončen soupis žudrů. Referent studoval dějiny hamrů v obci Nová Pláň. Částečně byly kartograficky zachyceny větrné mlýny v kraji Olomouckém. V oddělení prehistorické a historické archeologie byl proveden průzkum při pozemních pracích objevených lokalit prehistorických i historických

v Olomouci (středověk), Blatci (kultura slezská, doba halštatská a hradištní), Grygově (pozdní doba kamenná) a v Bolelouci (kult. lužická). Z těchto lokalit byl získán cenný materiál. Referent provedl zaměření středověkých objektů ve Šternberku (podzemní chodby), Pustiměři a Orlovicích (hradiska), a prozkoumal barokní hrobku v Rousínově. Oddělení pro historickou vlastivědu pracovalo na sestavení mapy tvrzí, hradů a zámků v Olomouckém kraji a na populačním diagramu v kraji v 18. až 20. stol. Referent pro dějiny dělnického hnutí studuje v intencích MŠVU, MIO a KV KSČ dokumentární materiál k dělnickému hnutí v Olomouckém kraji.

- **Práce ve sbírkách.** Budování zemědělského oddělení děje se souběžně s přípravami na výstavu vývoje zemědělství, která je plánována na rok 1952. Od Západočeského musea v Plzni byly získány odlitky eneolitické pšenice, od Vyšší rolnické školy v Olomouci-Kl. Hradisku modely zemědělských strojů, počínaje konstrukcemi Horského z r. 1834. Byl založen obrázkový archiv, v němž jsou v reprodukcích zachycovány doklady k agrárním dějinám kraje, především však dokumentován přechod vesnice k socialismu. V oddělení průmyslovém byla soustředěna činnost na sběr materiálu k dějinám dělnického hnutí, který tvořil podstatnou část výstavy 30 let KSČ. Pro oddělení pro prehistorii byl získán soubor antických nádob a mincí. Ve vojenském odd. byla rozříděna sbírka zbraní a předána ke konservaci a soustředěny součásti vojenských uniforem a voj. výstroje, jakož i obrazy a fotografie s vojenskými náměty. Také současnost je dokumentována získáním souboru hodnotných distinkcí a odznaků.

- **Publikační činnost.** Vědeckých prací ze všech oborů věd o společnosti uveřejnili jednotliví referenti celkem 3, populárně vědeckých 3, k tisku připravili další 3 práce.

- **Výstavy.** Ve spolupráci s příslušnými činiteli provedl kolektiv pracovníků KMO pod vedením referentů z oddělení věd o společnosti výstavu 30 let KSČ, která byla přehlídkou bojů dělnické třídy v kraji (květen—červen), výstavu Práce v musejních dílnách, která seznámila návštěvníky s musejní prací a jejím zaměřením (září—říjen), výstavu Se sovětskou armádou na stráž míru, pořádanou v rámci měsíce čs.-sovětského přátelství (říjen—listopad), jakož i Výstavu Vlastislava Hoffmana — tvůrce české scény a scénických návrhů her sovětských autorů (listopad—prosinec).

- **Přednášky.** Referent, spravující oddělení prehistorické a historické proslovil na sjezdu okresních musejníků přednášku o konservaci prehistorických a raně historických předmětů, na školení kronikářů ve Vyškově přednášku o technice vedení obecní kroniky. Byly konány instruktáže v Krajském pionýrském domě v Olomouci. Ředitel ústavu přednášel m. j. na pracovní poradě krajských museí a okresních museí, na pracovní poradě národopisných pracovníků kraje Olomouckého a dvakrát v Závodním klubu OZJW v Prostějově (na thema: Úloha spisovatele v dnešní společnosti a o K. Havlíčkovi-Borovském) a konečně šestkrát pro učitele RSŠ.

- **Ostatní činnost.** Ve spolupráci s Mor. museem v Brně byly zjišťovány dotazníkovou akcí základní typy selských stavení, stavební materiál a některé stavební termíny a dále pověry, mající vztah k selským obydlím. S vlastivědným kroužkem Krajského pionýrského domu byl podniknut sondážní průzkum kartouzského kláštera v Dolanech a Olomouce. Byla provedena instalace prehistorického oddělení městského vlastivědného musea v Zábřehu. Referent se zúčast-

nil kursu prehistorické museologie v Nár. museu v Praze. Spolu s okresními konservátory pro ochranu památek v kraji bylo pracováno na soupisu památných stromů v kraji Olomouckém. Ve sbírkách KMO byl proveden soupis a podrobný popis malovaného nábytku pro redakci Dějin nábytkového umění v Praze. Referenti spolupracují úzce s Ústavem pro historickou vlastivědu PU při výzkumech, důležitých pro výstavbu socialismu, s Kraj. pionýrským domem ve vedení vlastivědných kroužků a s odbornými ústavy. K uctění památky osmdesátého výročí smrti Josefa Mánesa byl uspořádán za spolupráce s Krajským střediskem výtvarných umělců v Olomouci a Ústavem dějin umění PU vzpomínkový večer, kterého se hojně účastnila široká veřejnost.

Kronikářská poradna

- Byly poskytnuty rady a materiál kronikářům MNV a udržován kontakt s okresní subkomisí závodních kronikářů při OOR v Olomouci.

Krajská galerie

- V rámci budování Krajské galerie, jejíž základ tvoří galerie JNV, sbírky Klubu přátel umění a konfiskáty, byla provedena revise vystavených i deponovaných děl, bylo vyřazeno množství nevhodných a umělecky bezcenných obrazů a rámců. Ze zámeckých i soukromých sbírek byla převzata cenná díla malířská i sochařská, hodnotný nábytek, vzácný porcelán a jiné umělecké předměty. Při těchto pracích nezištně a velmi ochotně spolupracovali akad. mal. Jindřich Lenhart a dr. Ivo Krsek, asistent ústavu dějin umění PU. Pro nákup nových děl do Krajské galerie byla ustanovena KNV v Olomouci Krajská nákupní komise, sestavená z odborníků a zástupců KNV a KMO. Letošního roku bylo pro sbírky Krajské galerie nakoupeno za 300.000 Kčs malířských i sochařských děl ze soukromých sbírek i od současných umělců. Při nákupu bylo přihlíženo zvláště k dílům s tematickým zaměřením pro budování socialismu v naší vlasti.

Knihovna SLUKO

- Knihovna SLUKO se skládá jednak z knihoven bývalého přírodovědeckého a městského musea, jednak z knihovny bývalého Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci a dále z nákupů za letošní rok. Roste nám z ní velká studijní bibliotéka zhruba o 28.000 svazcích. Rekatalogisace podle moderních knihovních method se postupně provádí.

ROH

- Závodní skupina ROH organisovala pro své členy pravidelné politické a odborářské školení a pracovní porady. Zaměstnanci se zúčastnili brigád na stavbě budovy KNV, ve žních, při sklizni brambor a řepy. Celkem odpracováno 679 brigádnických hodin mimoústavních a 778 hodin brigádnické výpomoci po pracovní době v KMO (na dokončování stavebních prací, na úpravě dvora a zahrady, při stěhování a skládání topiva).